

RDEČI PRAPOR

Izhaja v Ljubljani vsak petek.

Naročnina za avstro-ogrške kraje za celo leto 5-44 K, za pol leta 2-72 K, za četrt leta 1-36 K; za Nemčijo za celo leto 5-96 K, za pol leta 2-98 K, za četrt leta 1-49 K; za Ameriko za celo leto 7-28 K.

Posamezna številka 10 v.

Reklamacije so poštnine proste. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Inzerati. Enostopna petil-vrstica 20 vin. za enkrat; 16 vin. za dvakrat; 12 vin. za trikrat; večkrat po dogovoru.

Glasiilo jugoslovanske socialne demokracije.

72. šte. v.

V Ljubljani, v petek, dne 9. avgusta 1907

Leto X.

NASLOVA: Za dopise, rokopise za list: Uredništvo «Rdečega Prapora», Ljubljana. — Za denarne pošiljave, naročila na list, reklamacije, inzerate i. t. d.: Upravništvo «Rdečega Prapora», Ljubljana, Jurčičev trg, šte. 3 I.

Deželnozborska večina.

«Slovenec» in «Slovenski Narod» imata čuden prepir. Kregata se, kdo ima večino v kranjskem deželnem zboru. Ali dočim skuša navadno vsaka stranka reklamirati večino zase, če le more, je tukaj narobe. Klerikalci očitajo liberalcem, liberalci pa klerikalcem, da so z veleposestniki v večini. Ves ta abderitovski prepir pa nima drugega namena, kakor na obeh straneh zakrinkati izdajstvo splošne in enake volilne pravice za deželni zbor. Vsaka stranka hoče zvaliti na drugo odgovornost za usodo, katera doleti eventualno volilno reformo, ne ena ne druga pa ne misli na to, da je z lastnimi resolucijami vezana, bojevati se za splošno in enako volilno pravico.

Kar je bilo že davno javna tajnost, je sedaj popolnoma očitno. Ne liberalci, ne klerikalci ne marajo splošne in enake volilne pravice za deželni zbor; vsi njih sklepi so bili slepijo javnosti. Ako bi bilo drugače, bi morali danes liberalci in klerikalci razobesiti zastavo splošne in enake volilne pravice, zanjo bi morala iti v boj in voditi bi morala ta boj do zadnjih konsekvenc.

Kaj se pa godi?

O splošni in enaki volilni pravici molči v bratovski slogi liberalno in klerikalno časopisje; oboje pa filozofira in se krega o volilni reformi, ki naj ohrani kurije. Vsa polemika se suče samo okoli ureditve starih in nameravane nove kurije. S svojo izjavo proti deželnozborski splošni in enaki volilni pravici jim je izkazala vlada izvrstno službo; dala jim je izgovor, s katerim skušajo zakriti svoje izdajstvo.

Človek ne bi verjel svojim očem in ušesom. Kaj je torej politika pri naših strankah? Vsakdo lahko stavi vse, kar ima, da bi se liberalci in klerikalci uprli z vso emfazo, ako bi jim kdo očital, da so v službi vlade. Bogne daj! Celo opozicionalni so oboji. Ali dovolj je, da pravi Beck: «Za deželne zборе ne maramo splošne in enake volilne pravice», pa vtaknejo ponižno svoje resolucije v žep in ne črhnejo več o svoji glavni zahtevi. «Mislimo moramo na volilno reformo na podlagi interesnega zastopstva, ker vlada ne bi predložila zakona o splošni in enaki volilni pravici na sankcijo.» Tako govore «opozicionalne» stranke!

Prav to ravnanje naših meščanskih strank je najboljši argument za splošno in enako volilno pravico. Potrjuje namreč, da niso ne liberalci, ne klerikalci v sedanjem deželnem zboru zmožni, zastopati interese ljudstva s tisto odločnostjo, ki je potrebna, ako se hoče premagati ovire in res kaj doseči. Opravičeni pa s tem še niso političarji «narodno-napredne» in «slovenske ljudske» stranke. Volilci so jih poslali v deželni zbor, da vrše njih voljo, ne pa da se uklanjajo ukazom vlade. Zakone sklepati ima zbor, pa ne Beck ali Schwarz. Vlada je odgovorna parlamentom, ne pa narobe. Vlada je izvrševalni organ ljudskih zastopov, ne pa njih vrhovno zapovedništvo.

Ako se poslanci v tako važnem vprašanju ne zavedajo svojih konstitucionalnih pravic, kako naj potem pričakuje ljudstvo, da bodo v drugih zadevah varovali njegove koristi?

Ako bi bili liberalci in klerikalci zvesti svoji besedi, bi bila vprašanja, kdo ima večino v deželnem zboru, zelo nepotrebna. Leta 1905 so oboji

zahtevali splošno in enako volilno pravico. Skupaj imajo večino proti veleposestnikom. Ako ni bilo zlagano vse, kar so govorili in pisarili o splošni in enaki volilni pravici, naj torej realizirajo to večino, pa naj združeno izvrše boj za zahtevo, glede katere jih bode podpiralo vse prebivalstvo. Ker veleposestniki itak ne reprezentirajo nikogar razen sebe, bi morala biti vendar čudna stvar, da ne bi zmogla taka večina.

Politični odsevi.

Mednarodna politika daje letos velikemu časopisju toliko snovi, da se ne more niti sedaj, ko se vije navadno «morska kača» po predalih listov, govoriti o pravi dobi «kislj kumar». Neprenehoma so letos vladarji in vladajoči državniki na potovanju, tako da so «sestanki» že stalna rubrika v časopisju. Kolikorkoli je pri teh vzajemnih obiskih ceremonialnosti, se vendar ne more prezreti dejstva, da močno uplivajo na splošni politični položaj. Razmerje med posameznimi državami se je v resnici temeljito izpremenilo, «trozveza» in «dvozveza» imata skoraj že legendaričen pomen, nove aliance, nova prijateljstva, pa tudi nove napetosti in novi strahovi se prikazujejo takorekoč čez noč. In v vsem tem se izraža dejstvo, da so dosegli narodi pravzaprav v dobi «demokratizma» še neizrečeno malo glede odločevanja o lastni usodi. Italijanski kralj sprejme angleškega, potem gre Edvard na Španjo, pa na Francosko, na Angleško pride francoski predsednik, ruski car obišče Viljema, ki pričakuje zopet angleškega vladarja. Spremljajo jih ministri za zunanje zadeve, kanclerji; sklepa se ugovore in zveze — a narodi? Nihče jih ne vpraša; o prijateljstvu in sovraštvu, o miru in o vojni nimajo besedice. Taki so politični uspehi meščanskih strank, ki so po vseh državah v večini. Nenadoma se lahko zgodi, da se razleti zjutraj električna iskra po svetu in razglasi brzojavno vest: Ta vladar je napovedal onemu vojni. In narodi, ki niso storili ničesar, da se je to zgodilo, vzamejo lahko puske na rame ter grede streljati in sekati in umirati, ne da bi vedeli, ne da bi razumeli, čemu in zakaj. Tako je in tako bode, dokler ne bodo narodi svobodni. A svoboda ni brezkrvna pesniška beseda. Dokler je ogromna večina ljudstva po vseh državah gospodarsko nesvobodna, tudi ne more biti politične svobode. Gospodarski osvoboditvi se pa pravi — socializem.

Narodne rabuke so zopet prisle na dnevni red. Pred kratkim je prišlo do hudih spopadov v Perjenu na južnem Tirolskem, kjer so bili Italijani vznemirjeni zaradi demonstrativnega prihoda neklih Nemcev. Nimamo prostora, da bi opisovali nelepe dogodke. To opravlja meščansko časopisje, ki seveda tudi z vso vnebo raziskuje postanek in razloge pretefov. Naravno je, da pripisuje nemško časopisje vso krivico Italijanom, italijansko pa Nemcem. Glavni krivec pa je eksaltirani šovinizem, ki je povsod enako velik in povsod enako gnusen. Zaman pa se trudijo dobri ljudi, ki hočejo razgretim bučam dopovedati, da je blazno, kar počenjajo. Šovinizma se ne ubije z lepimi nauki in s pridigami, z lamentacijami in s pozivi, ampak s sporazumno ureditvijo narodnih razmer v celi državi. Zato je narodna avtonomija vprašanje, ki stoji nad šovinizmom.

Srbski patriarh Branković, ki je umrl pretečenega tedna v Sremskih Karlovcih po mnogem zatirjanju vsled strupa, ki ga je vzel sam, je zapustil deset milijonov kron gotovega premoženja razen drugega bogatega imetja. Volil je celo premoženje svoji edini hčeri, soprogi veletržca Maksimovića. Toda srbski cerkveni kongres namerava pobijati oporok. Prijatelji rajnega patriarha ga slave, češ, da je daroval tekem sedemnajstih let do pol milijona kron za dobrodelne namene. Slava bi bila bolj umljiva, ako bi pisali, da je zapustil pol milijona, pa daroval deset milijonov. Tolažba je le v tem, da uboga cerkev vendarle ne strada, pa naj je rimsko-katoliška ali pa pravoslavna.

V Maroku so se Kabili zopet uprli in so jeli pobijati Evropejce. V Casablanci, kjer se je to zgodilo, je med Evropejci tak strah, da vsi zapusčajo mesto. Francija in Španija zasedeta mesto.

Iz stranke.

Ljubljanska okrajna konferenca, ki je zborovala v nedeljo, 4. t. m., se nadaljuje prihodnjo nedeljo 11. t. m. s sledečim dnevnim redom: 1. Časopisje. 2. Reorganizacija. 3. Dopolnilne volitve. Začetek konference je ob 9. dopoldne; zboruje se do 12. popoldne pa začne zborovanje ob 2. in se nadaljuje do konca. Konferenca se vrši zopet v salonu hotela «Ilirija» (vhod skozi vežo na levo). Pravico udeležbe s pravom glasa na konferenci imajo: Za vsak okraj ljubljanskega mesta in okoliša po dva zastopnika; za vsako organizirano stroko dva zastopnika in načelniki; člani izvrševalnega odbora in stranke; člani okrajnega odbora za Ljubljano in okolico. Zastopniki organizacij se morajo izkazati s pooblastili. Pravico do udeležbe brez prava glasa (kot gostje) imajo vsi organizirani člani stranke. Udeleženci dobe vstopnice v upravništvo «Rdečega Prapora» ali pa pred začetkom konference v zborovalnem lokal. Odbor okrajne organizacije pričakuje, da se udeležijo vse opravičene organizacije te konference v polnem številu.

Seja istrskih zaupnikov soc.-dem. stranke. V nedeljo, dne 14. julija, je sklical politični odbor socialne demokracije za Istro zaupniško sejo v Trst v «Delavski dom». Z ozirom na točko dnevnega reda «Politično in administrativno stališče v Pulju in v Istri» so bili povabljeni kot gostje na dotično sejo tudi udje tuk. političnega odbora jugoslov. soc.-dem. stranke. Pri tej točki je bila debata z ozirom na dogodke pri zadnjih volitvah v mestni svet puljski jako živahna in zanimiva, o kateri smatramo za potrebno podati kratko poročilo tudi zato, da pokazemo pametnim ljudem, kako neumno in nespametno je bilo pri teh volitvah postopanje narodnih slovanskih strank in narodnega časopisja, katero mora smatrati svoje (da se razumemo) čitatelje za ljudi jako nizkega političnega znanja. Poročal je sodrug Tuntar, ki je v kratkih besedah označil dogodke v Pulju ter opravičeval stališče ital. sodrugov, ki so ga zavzeli pri teh volitvah s tem, da se niti od daleč ne sme smatrati naperjeno proti tamošnjemu slovanskemu ljudstvu, pač pa proti mornarici in proti klerikalstvu, proti kateremu se je treba bojevati, najsi bosta ti dve struji sestavljeni iz Slovanov ali Italijanov ali od obeh narodnosti skupaj, kakor je tudi v resnici. Oni so morali tako nastopiti, ako niso hoteli pustiti, da bi se odpravilo še tisto mrvice politične svobode, ki se jo uživa sedaj v Pulju in katera bi bila takoj zatrta, ako bi prišla v mestni svet mesto meščanske vladno-klerikalna stranka, kakršna je puljska mornarica. Poslednja da skuša sedaj prisiliti vlado, da razveljavi te volitve ter da se namesti vladnega komisarja, čemur se moramo že s principijelnega stališča upreti z vsemi silami. V to svrhu je tudi predlagal v tem smislu se glasečo resolucijo.

Na to se oglasi za besedo sodr. I. Regent v imenu pol. odbora jugoslov. soc.-dem. stranke v Trstu. Samoobsebi se razume — je dejal — da se že s principijelnega stališča strinjamo s protestom proti nameščenju vladnega komisarja, tako v Pulju, kakor če bi se imelo zgoditi kaj takega kjer si bodi drugod. Stališče pa, ki smo ga zavzeli glede na kompromis ital. sodrugov z ital. liberalci v Pulju, ostane neomajeno, kakor smo ga označili v «Rdečem Praporu», pri katerem vztrajamo in v smislu katerega bomo delali nadalje. To stališče ni bilo gotovo zavzeto pod uplivom narodnih strank, kajli v našem političnem odboru sode presni in preveč prepričani socialni demokratje, da bi dali uplivati naše od narodno-meščanskega časopisja, ki ni še nikdar vršilo naloge resne politike in izobrazbe, temveč je le veriga, v katero je slov. meščanstvo uklenilo nekatere ljudi, ki imajo samo nalogo obrekovati in psovati vse, kar stremi po napredku in svobodi delavstva. Toda resnice si ne smemo prikriti tudi če je v našo škodo in da je bila za soc.-demokracijo v Istri velika škoda, ko so tamošnji sodrugi stali, relativno sicer, a vendar na ital. narodnem stališču, si moramo tudi povedati, ako hočemo da se stvar spremeni v smislu članka, ki smo ga objavili v «Rdečem Praporu». Bila je

napaka, da se je prezrlo slov. sodruge in sklenilo kompromis, do katerega gotovo drugače ne bi bilo prišlo, že ker bi bili slov. sodrugi opozorili na posledice, ki jih ima lahko kompromis, sklenjen v jezikovno mešanem kraju z eno nacionalno stranko. Narodno razmerje je treba v takem slučaju vsekakor jemati za posev, tudi če se stvar ne dotika direktno narodnega vprašanja. Zgodilo se je, da so izrabile slovanske stranke ta kompromis v svoji agitaciji naravnost na škodo jugoslovanske socialno-demokratske stranke in socialistične ideje same. S strogo socialističnega gledišča smo torej popolnoma opravičeno nastopili proti omenjenemu kompromisu. Tudi nehoti se ne sme prezirati slovanske večine v Istri, ako se hoče delati socialistično odkritosrčno agitacijo. Govorec nadalje v smislu omenjenega članka je sodrug Regent zahteval, naj se že danes ukrene, kar je potrebno, da se napravi konec neprijetnim razmeram v Istri. Od ureditve bode imelo gotovo korist delavstvo in socializem.

Na to je sodrug Kermolj govoril v enakem smislu. Predlagal je, naj se istrskemu pol. odboru doda dva slovanska sodruga ter naj se prične z agitacijo za uvedbo narodnega katastra v Istri, kakor je ta uveden na Moravskem, kar bo mnogo pripomoglo, da se odvzame dosedanjim narodnim strankam iz rok orožje, ki ga danes izrabljajo v svrhu narodnega sovraštva. Ne more pa nikakor oprostiti kompromisa, sklenjenega v Pulju, ker ga niti sodr. Tuntar ni opravičil. Slov. narodnjaki pa lahko molče, ker bi imeli pravico govoriti, če bi bili oni postavili svoje kandidate. Tako pa so se samo pokazali zgodovinske petoliznike avstrijskega centralizma.

Sodr. Tuntar je omenil, da bi bilo naše stališče tudi mogoče opravičeno, ali sedaj da je bolje, da se združimo in združeno delamo v prosep proletarijata. Konferenca, ki je sprejela predlog sodr. Kermolja glede agitacije za narodni katar v Istri, je obenem izvolila v politični odbor sodr. Regenta in Kermolja, katera imata nalogo ustanoviti za Istro poseben odbor jugoslov. soc.-dem. stranke, do katerega se bodo morali obrniti istrski sodrugi vselej, kadar se bo šlo za politične in druge nastope stranke. Nato je bila sprejeta protestna resolucija sodr. Tuntarja proti namestitvi vladnega komisarja in proti razveljavljenju volitev. Slov. sodrugi so bili navzoči kot gostje in niso glasovali.

Po raznih drugih debatah se je zaključila konferenca, katere sadove bomo videli v najkrajšem času.

Kongres „Svobodne misli“.

Mednarodno društvo „Svobodna misel“ (Libre Pensée) je nameravalo prirediti svoj letošnji kongres v Budimpešti. Potrebne priprave je oskrbovalo ogrsko „Sociološko društvo“. Ali meseca marca je izjavilo to društvo, da ne more izvršiti svoje naloge, ker je nemogoče, da bi zboroval shod svobodne misli v deželi najhujšega nasilstva. Ravno letošnje leto je bilo na Ogrskem kaj plodovito silniških dejanj; šovinizem madjarske vlade je brutaliziral Slovake, Romune, Hrvatje, zatiral je delavce, napadel je poslanca Pernerstorferja, teptal je dan na dan vsa svobodna načela z nogami. Umevno je torej, da je bilo sociološko društvo disgustirano.

Vendar se je poskusilo še enkrat. Sestal se je drug odbor, kateremu je zopet pristopilo sociološko društvo, a vse je bilo zastoj. Približno pred tremi tedni je bil v Pečuhu shod ogrske „Svobodne Misli“, kjer se je obelodanilo še daljše stvari, ki so jih uprizorili madjarski šovinisti. Soc. društvo je izstopilo iz odbora in komite je naznanil bruseljski centrali „Sv. M.“, da mu je nemogoče, prirediti kongres.

Generalni tajnik, poslanec Léon Furnémout je vprašal telegrafičnim putem 4. julija tajnika češke sekcije, redaktorja Pelanta, če bi se mogel vršiti kongres v Pragi. Telegram je došel pozno v noč. Odgovorilo se je takoj drugi dan: „Da, že delamo“ in takoj so se lotili dela: obveščena je bila javnost, zagotovljena dvorana Zofinska, sklican prvi komite. Bil je zagotovljen prvi svetovni kongres v Pragi.

Iz poročil, došlih iz Bruselja, je vspeh kongresa zagotovljen: sekretarijat piše, da bode kongres praški izvanredno briljanten. Priglasili so se delegati iz Anglije, med njimi tajnik William Hearford; italjski delegati, med njimi prof. Ghisleri iz bergamske univerze ter prof. Berlenda z rimske univerze; španski s poslancem Fernando Lozano, univerzitetni prof. z Barcelone s senatorjem Ogonem de Buenem in gospo Sarrága de Ferrero, voditeljico španskega gibanja; iz Argentinijske g. Vicente Sousa, redaktor, ki poroča o situaciji „Sv. M.“ v južnoameriških republikah. Iz Francije pride množstvo zastopnikov „Sv. M.“; iz Nemčije profesor Haackel, znani naravoslovec iz Jene, dr. Schmidt, gen. sekr. „Deutschen Monistenbundes“, pis. Ida Altmannova, dr. Bruno Wille, Peter Schmal, pis., G. Tschirn, predsednik federacije nemških svobodnomislcev. Z Ogrskega pride Dinér-Dénes, tajnik ogrske sekcije, dr. Fenicz, prof. budapeštanske univerze. Dalje pridejo Hrvatje, Slovenci, Poljaki, iz Varšave pride predsednik „Mlade Poljske“ Jos. Waserzug in André Niemowiejski, urednik lista „Mysl Niepodległa“ v Varšavi itd. itd.

Program kongresa je sledeči:

Pozdravni govor ima dr. Fr. Krejči, profesor na praški univerzi.

I. a) Svobodna Šola in Svobodna Misel; b) Verstvo v šoli.

II. Pravo na poučevanje na vseh šolah.

III. Ločitev cerkve od države; „mrtva roka“.

IV. Patriotizem in Svobodna Misel.

V. Načrt nove encyklopedije (poroča profesor Denise z bruseljske univerze).

VI. Ustanovitev „Journal international de la Libre Pensée“ v Rimu.

*

Omenjeni kongres naj bi bil po pripravljenem predlogu redaktorja Myslike le priprava na veliki svetovni kongres Svobodne Misli v Pragi l. 1915, na proslavo 500 letnice, kar so sežgali učitelja Jana Husa. Ako letošnji kongres posejijo delegati enega gibanja, pride l. 1915 v Prago čeli protirimsko misleči svet.

Domače stvari.

Okrajna bolniška blagajna v Ljubljani je končno vendar konstituirana. Kakor znano, so vložili liberalci proti volitvi na prvem obnem zboru ugovor zaradi neke precej neznatne formalnosti. Ponovni občni zbor, ki je bil pretečeni četrtek v „Mestnem Domu“ in ki ga je vodil magistratni svetnik g. Sešek, je pa imel enak uspeh, kakor prvi. Kaj so delodajalci pravzaprav mislili, ko so protestirali, naj vrag razume. A volitev, ki je končala z zmago socialnodemokratskih kandidatov, še ni izpametovala gospodov, ki so računali, da se jim posreči še pri konstituiranju kak trik. Ustanovne seje v terek se je udeležilo deset udov; delodajalci so kandidirali za načelnika mizarskega mojstra Petrina, ki je dobil 4 glasove; izvoljen je bil pa sodrug Bartl z ostalimi šestimi glasovi. Ko so delodajalci izpoznali, da se delavci vendar ne dajo opehariti, so jo pa odkurili in se ostalih volitev niso udeležili. Tako so bili izvoljeni vsi drugi delavski kandidati brez opozicije. Morda razumejo sedaj gospodje, da je bolniška blagajna delavska institucija in da sodi zato tudi po pravici v delavske roke.

„Narodne delavce“ bi izteptal „Slov. Nar.“ rad po sili iz tal. V puhli „Efinosti“, s katero je izza volitev v najlepšem prijateljstvu, je čital „Narodov“ štab pravila nekake „Narodne delavske organizacije“, pa misli, da imajo menda tržaški konfuzni slogasi res kake delavske armade za seboj. To pa porodi v njegovi glavi „veliko“ misel, katero izrazi v melanholičnem vzkluku: Kdaj dobimo tudi na Kranjskem tako organizacijo? Žalostno je, da liberalno glesilo ne pozna strukture svoje lastne stranke. Kaj je gospod Cham že popolnoma pozabljen in njegovo društvo za nje sloje? Ta ponesrečeni poizkus bi bil vendar lahko spametoval liberalce in jim pokazal, kako neumno početje je, če hočejo liberalci organizirati delavce. Neumno, ker se jim to nikoli več ne more posrečiti; saj so se lahko pri volitvah v bolniško blagajno prepričali! Neumno, ker bi pomagali samo klerikalcem, ako bi res mogli oslabiti socialno demokracijo. Neumno, ker nimajo ničesar iskati pri delavstvu. Dr. Tavčar jim je povedal, da je njih naravni poklic organizirati meščanstvo. Ako bi znali in hoteli to storiti, bi imeli dosti dela in če bi ga hoteli izvršiti v svobodomiselnem smislu, bi morali zahvaliti nebesa, da sploh živi socialna demokracija, ki je edina zanesljiva četa proti klerikalizmu. Če hočejo biti liberalci pametni, naj se ne vtikajo med delavstvo. Če pa ne, naj pa poskusijo svojo srečo. Ali tedaj naj ne kriče, ako dobe pošteno po prstih.

Družba sv. Cirila in Metoda je imela letos na Bohinjski Bistrici zelo burno glavno skupščino. Pri volitvah so zmagali z veliko večino kandidati liberalcev. Za načelnika je bil izvoljen ravnatelj Senekovič. Klerikalci so na to podali neko protestno izjavo, koroski poslanec Grafenauer, ki so ga liberalci doslej vedno protežirali, se je silno togotil. „Slovenec“ strahovito zabavlja, „Narod“ triumfira — a vse je nepotrebno. Zmagali so liberalni kandidati, ali nihče ne sme misliti, da sedaj ni klerikalcev v odboru; liberalci so hoteli biti gentlemani, pa so sami kandidirali različne klerikalce, tudi duhovnike, ter so jih volili. Slej kakor prej bode družba pospeševala konfesionalno šolo, slej kakor prej bo imel klerikalizem v njej zavetišče, slej kakor prej bodo zavodi družbe bolj skrbeli za to, da vzgajajo katoličane, nego svobodne Slovence. Osebnega boja je mnogo, načelnega skoraj nič.

Kranjski klerikalci so začeli sami iz sebe delati norce. Po nemških listih objavljajo reklame za svoje ljudi, „Slovenec“ jih potem ponatisne in ves svet bi moral misliti, da so vzeli Šustersič in njegovi ljudje vso ženialnost stoletja v zakup. Pa s to osebnim reklamo ne bodo dosegli kdove kakšnih uspehov in v njeni vsiljivosti ni nič posebno zanimivega. Nekoliko drugačna reč je s tistim strahovitim trudom, ki si ga dajejo, da bi odbili od sebe očitane nazadnjaštva in klerikalizma. Sedaj so dospeli že tako daleč, da se imenujejo naravnost „napredne“ in kar čuditi se je, da „Slovenec“ še ni na rimskem indeksu. Ker se nič na svetu ne zgodi brez vzroka, mora imeti tudi ta pojav svoje razloge. Pretežko jih res ni najti. Da se jih pa ložje

razume, se je treba spomniti na ves politični razvoj na Kranjskem. Kdorkoli ima zdrave oči, prizna, da se je klerikalna stranka pri nas zelo okrepčala. Pripisati pa nima tega samo svojemu delu, temveč morda v enaki meri nedelavnosti svojih liberalnih nasprotnikov. Dolgoletna agonija v „narodno-napredni“ stranki je pognala ogromno število njenih pristavev v klerikalni tabor. Po nekaterih krajih cepajo nekdanje liberalne občine kakor muha v klerikalno skledo. Dočim pa je nekaterim begunom čisto vseeno, kako se tolmači njih prestop, smukajo drugi z neko sramežljivostjo med klerikalce, pa si pripravljajo na vse strani izgovore, da bi opravičili svoje početje. Najpotrebnejše se jim zdi, da lahko pravijo: „Klerikalec nisem postal“. Dosledno imenujejo stranko „Slovensko ljudsko“; „Slovenska ljudska“ jim pa pomaga s tem, da poje po vsem svetu svoj „demokratizem“ in svojo „neklerikalnost“. Tako se resnično love kalini. Drugo je pa vendar vprašanje, ali je uspeh te metode za klerikalce trajne vrednosti. Veliko število uskokov iz drugih političnih taborov utegne postati celo nevarno zanje. Kajti ljudje, ki so tako lahko preoblekli suktnjo klerikalcem v korist, jo lahko zopet preoblečejo, ako zapiha drug veter. Druge sape pa že pridejo še na Slovensko in tedaj pójde tudi s klerikalci hitreje navzdol, nego je slo navkreber.

Hribarjevi politični cilji se polagoma razodevajo. Njegovega slovesnega vstoličenja za župana se je udeležil tudi župnik Vrhovnik, česar mu seveda nihče ne more očitati. Ali značilno je, da je porabil predsednik „narodno-naprednega“ izvrševalnega odbora to priložnost, kakor da jo je željno pričakoval, za političen nagovor trnovskega župnika. Gospod Hribar je obžaloval, da se ne udeleži vsa duhovščina njegove inštalacije. Ako ni ljubljanski župan premalo klerikalen za župnika Vrhovnika, zakaj ne zadostuje njegov klerikalizem Jegliču in drugim? Naprednost je itak pojem, ki se ga lahko tolmači, kakor se ga hoče. Saj imenuje „Slovenec“ tudi Šustersiča naprednega; tako združiti Hribar lahko klerikalizem z naprednostjo. Na Dunaju je podpisal program na „krščansko-demokratski“ podlagi; na Dunaju sedi v družbi s sedmimi duhovniki; učitelje poučuje, da morajo vzgajati otroke za verne Slovence — mein Liehehen, was willst du noch mehr? In vendar prihaja izmed vseh duhovnikov edini Vrhovnik na njegovo inštalacijo in edini Berce razsvetljuje okna!... Če niso klerikalci morda vendar slabi taktičarji? Molče je potrdil Hribar, da je vrgel liberalni program pod noge, a nihče iz njegove stranke ga ne vpraša, kaj in kako. Tavčarjev „Slov. Narod“ dela zanj reklamo, kakor da ni nikoli obljubil, upirati se svobodni šoli. Ergo gredo liberalci za Hribarjem, kakor ovce za ovnom. Klerikalci naj odpro Hribarju svoja vrata in cela liberalna stranka pridrvi za njim v njih hlev.

Velika železniška nesreča se je zgodila v terek zjutraj pri Spielfeldu. Ko se je pripeljal iz Trsta prihajajoči brzovlak ob 1/4. zjutraj s polno brzino v postajo, je premikal ravno tovorni stroj na onem tiru. Brzovlak je trčil s tako silo ob masino, da se je kar zaril vanjo. V hipu je bil grozovit polom in zadoneli so obupni kljci. Prva žrtev je bil kurjač premikalnega stroja Ziesel, ki mu je zlomilo noge in razparalo život; para ga je opekla po vsem telesu tako, da je koža visela v cunjah od njega. Par minut in bil je mrtev. Strojvodja Weit je dobil težke rane na glavi in je tudi kmalu umrl. Drugi strojvodja je v mariborski bolnišnici. Izmed osebja sta še vlakvodja Kerbleder in neki čuvaj lažje ranjena, a ju je zadela živčna kap, poštnemu nadspredovniku Ertlalerju je zlomljena desna noga, poštnega oficila Dietza jo udarilo na živce, vrhutega je šest polnikov ložje poškodovanih. Krivico pripisujejo ranjenemu čuvaju, ki baje ni prav postavil izpreminjala; gotovo pa je, da varnostne priprave v Spielfeldu izdalec ne odgovarjajo potrebam, da je dogovarjanje čuvavev s služboječim uradnikom zelo oteževano ter da je bil čuvaj že sedemnajsto uro v službi.

Shodi.

Gorica. Okrajna organizacija v Gorici sklíše na dan 15. avgusta ob 9. uri dopoldan v društvenih prostorih Via Teatro št. 20 strankino zborovanje, katerega se imajo udeležiti vsi odbori krajevnih organizacij goriskega volilnega okraja. Dnevni red: I. Ustanovitev književnega društva. II. Slučajnosti. Opozarja se sodruge, da se snidejo pravočasno v društvenih prostorih.

Sv. Andrež. Dne 15. avgusta se vrši javen ljudski shod na vrtu Karla Turija ob 4. uri popoldne z dnevnim redom: Organizacija in kapitalizem. Ob neugodnem vremenu se vrši shod v dvorani po § 2., katerega se udeleže le sodrugi stranke radi premajhnega prostora v dvorani.

Strokovni pregled.

Iz Idrije: Podružnica Idrija „Unija rudarjev avstrijskih“ naznanja: Podružnični blagajnik in njegov namestnik poslujeta v društvenih prostorih vsako soboto zvečer ter vsako nedeljo zjutraj od 9.—10. ure ter razen tega vsakega 18. v mesecu zvečer od pol 9. ure naprej! — Knjižničar in njegov namestnik poslujeta vsako soboto od 8.—9. ure zvečer ter vsako nedeljo od 9.—10. ure zj.

— Redne mesečne seje se vrše vsako 1. nedeljo v mesecu. Začetek ob 10. uri zjutraj. — Vse člane se prosi, da do 25. avg. vrnejo knjižničarju knjige radi revizije knjig. — «Rdeči Prapor» se razdeljuje vsako soboto zvečer ter vsako nedeljo od 8. do 10. ure dopoldne. Odbor.

Socialni pregled.

Mizarska stavka v Ljubljani traja še dalje, ali mizarskim podjetnikom, ki markirajo velikansko hrabrost, se ne godi dobro. To dokazuje dejstvo, da se poslužujejo že prav zadnjih sredstev. Dasi-ravno bi se bili že davno lahko prepričali o popolni solidarnosti delavcev, vendar računajo v svoji kratkovidnosti o tem, da jih zastrašijo. Tako so začeli pri Binderju in pri Kranjski stavbinski družbi «delati». Ali kako? K Binderju je pripeljal delovodja Petrovčič neko ogrsko družino in tako so delali. Neka ženska, otrok in dva 17 do 20 letna fanta. Delavci so šele zvečer opazili ta manever; drug dan tem stavkokazom ni več dišalo, pa so ostali doma. A gosp. Petrovčič je šel sam ponje in po dolgem prigovarjanju je dosegel, da sta prišla tista fanta še enkrat na delo. Gospod Petrovčič je pač že popolnoma pozabil na tisti čas, ko je bil sam še delavec in se je boril s svojimi sodrugji proti izkoriščanju. Pri Kranjski stavbinski družbi so pa kar vsi hlapeci postali mizarji. Pobrali so jih vse in zdaj opravljajo mizarska dela. Pomočniki bi morali biti pač strašno nevedni, če bi verjeli, da se tako res lahko «dela». Podjetniki bi le radi vzbudili mnenje, da jim stavka ne škoduje; ali ravno s takimi sredstvi dokazujejo nasprotno. V nedeljo je dobila organizacija pismo od podjetnikov, ki se je glasilo zelo samozavestno, a je imelo tudi le ta smoter; da bi zaslepilo delavce. Mojstri namreč pišejo, da veljajo «koncesije», ki so jih obljubili, samo do 7. avgusta, ako se začne tega dne zopet delati. Novo koncesijo so naredili z obljubo, da se vzame tudi take pomočnike zopet v delo, ki so že vzeli delavske knjžice. Ali — vsak delodajalec vzame samo toliko delavcev, kolikor jih potrebuje. Naravno je, da delavci ne gredo na take limanice. Mnogo mizarjev je na novo odpotovalo; položaj je od dne do dne kritičnejši, ne za delavce, ampak za mizarsko obrt v Ljubljani. Manjši mojstri pa še niso izpoznali, da je taktika večjih podjetij ravno zanje najbolj škodljiva. Kar izdrže veliki, lahko manjše tako oškoduje, da pozneje ne izdrže konkurence. To bi «veliki» radi dosegli, mali jih pa svoji kratkovidnosti še podpirajo.

Klesarji in kamnoseki, pozor! V Gradcu so delavci s kamnom v plačilnem gibanju. Ne sprejemajte toraj tam dela!

Industrialnih delavcev v Avstriji je po uradnih statističnih podatkih 2.226.601. Ako bi bili vsi organizirani, bi bila to armada, ki bi v kratkem času lahko dosegla prav imenito izboljšanje svojih razmer. Toda velik del te množice še vedno ni izpoznal nujne potrebe organizacije; povprečno je v Avstriji 20 odstotkov industrialnih delavcev strokovno organiziranih, ni se torej čuditi, da zaostaja njihov položaj daleč za položajem nemških, belgijskih, angleških in drugih delavcev. Število vseh organiziranih je bilo lani 448.270. V posameznih deželah je organizacija seveda neenaka; v slovenskih krajih je razmeroma prav slabo, zlasti na Kranjskem je število indiferentnih delavcev še ogromno. Zato se jim pa tudi godi trikrat slabše nego drugod.

Na 100 delavcev pride leta 1906 organiziranih	
na Dunaju	40
na Nizjem Avstrijskem	22
na Češkem	17
v Bukovini	6
v Dalmaciji	7
na Galiskem	11
v Istri	21
na Korškem	14
na Kranjskem	8
na Moravskem	18
na Gor. Avstrijskem	12
na Solnograškem	29
v Šleziji	17
na Štajerskem	21
na Tirolskem	10

Društvene vesti.

Iz Logatca. Pravila «Delavskega izobraževalnega društva v Dol. Logatcu» so že potrjena. V najbližji dobi se bode vršil ustanovni občni zbor. — Naš kaplan g. Zaplotnik se vedno strahovito zadira v soc. demokrate. V nedeljo 28. julija dop. je imel pridigo o samih soc. demokratih. Vse lastnosti nam je pritaknil. Ljudje so se zgražali nad pridigo. Celo klerikalcem je bilo pridiganje preneumno. No, g. kaplan naj se potolaži — soc. demokratje bodo tudi v Logatcu šli zmagovalno svojo pot.

Št. Andrež. Krajevna organizacija priredi na dan 18. avgusta na vrtu Karla Purija veselico s plesom in družimi zabavami. Začetek ob 4. uri popoldan. Vstop dovoljen samo z vabilom. Vstopnina 20 vinarjev. Ples za neude 2 K, za ude 1 K.

Dopisi.

Sovodnje na Goriškem. Naša duhovščina spoštuje nad vse stare navade, ako so ji v prid in je seveda prepričana, da so kar božanskega spočetka.

Med drugimi navadami je pri nas tudi ta, da mora biti vsak občinar pobožen, če hoče ali če noče. Ako se kdo na Sovodnjah naveliča potikati se po tem goljufivem svetu, pa jo odrine tja, kjer ga ne more nihče več odirati, se poloti našega župnika mogočna skrb za njegovo izveličanje in da bi mu pač gotovo izgledil pot v nebesa, pobere po hišali «od vsake glave» po štiri vinarje za mašo zadušnico. Štiri vinarje je seveda malo; ali v Sovodnjah je okrog osemsto duš, pa se mala svotica že precej multiplicira. To je seveda «stara navada». Grešni ljudje pravijo, da menda tudi ni nastala kar sama od sebe. Gospod župnik pa misli, da ni treba preiskovati tega; čim več zadušnic, tem bolje — za rajnega seveda. Da morajo tudi sorodniki naročiti zadušnico, se razume kar samoobsebi. Ubogo cerkev itak povsod preganjajo... To je torej pravcati davek, ki ga morajo plačevati občinarji za staro navado, ker se ne morejo odvaditi, da od časa do časa kdo umrje.

Jesenice na Gorenjskem. Železniska postaja na Jesenicah ima načelnika, čegar lastnosti so dobre za marsikaj, le ne za postajno načelnštvo. Predvsem ima ta gospod, višji oficial Koller, lepo navado, da kaznuje uslužbenca za najsmušnejšo malenkost. Starega izvežbanega osebja sploh ne mara, ker prečesto izprevidijo njegove napačne ukaze. Rad bi imel same mlade, neizurjene ljudi, da bi z njimi lahko delal, kar bi hotel. Dejal je že, da pomeče staro osebje. Njegova prva žrtev je bil nadzorovalec premikanja Ignac Elsbacher, čegar izvrstno službeno porabnost so priznavali še vsi razumni predpostavljeni. Zato ga je imelo osebje rado, a to ni bilo všeč gospodu Kollerju in dosegel je, da so ga prestavili «iz službenih ozirov» v Trst, kjer sta itak že dva premikaška nadzorovalca. V postaji se vede gosp. Koller včasih kakor bi mu bilo vsako občevanje z ljudmi neznano. Pred kratkim je pripeljal namestnik strojevodje Matej Roth ponoči ob 12. uri 20 min. stroj po vodo in premog v kurilnico. Ko je bil pred naslago premoga, pride gospod Koller in se zadere nad njim, kaj tukaj dela. Roth mu je mirno odgovoril, da potrebuje vode in premoga za stroj, na to pa zakriči načelnik: «Kaj Vam je treba premoga? Štiri košare premoga Vam je dosti. Tako goljufate železnico. Vsi ste sleparji!» Strojvodja je naročil kurjaču, naj gre po strojnega mojstra, ker se ni hotel pripraviti z načelnikom; ta pa je zaklical: «Ne potrebujem strojnega mojstra. Za prihrambe sem odgovoren sam.» Slučajno je potem opazil neke premikače in takoj je se spustil nad nje. Obložil jih je z raznimi psovskami, očital jim je, da so v zvezi s strojevodjo, da goljufajo vsi skupaj železnico i. t. d. Kmalu nato se je znesel nad tremi čuvaji in jim je zapovedal, da morajo priti na raport. Ko so prišli, je pa zijal ves v čudu, češ, da ne vé ničesar. Čuvaji so se pogledali, pa so odšli. Nekemu pisarju vozov je ukazal, naj gre domu, ker nima ničesar iskati na kolodvoru. A mož je bil v službi! Bil je pač tako pameten, da ni odšel. Splošno mnenje je to, da so bili oni dogodki posledica šampanjca. Ali če pride delavec v restavracijo, da bi si kupil vrček piva, ga postajni načelnik spodi. Najpametnejše bi bilo, da bi gospod Koller sam odšel — v pokoj namreč. Strojno osebje je prosilo za dovoljenje, da sme tožiti šinega gospoda, ki mu očita sleparstvo in upati je, da bode ravnateljstvo v Trstu tako pravično, da dovoli to.

Nemška socialno demokratična stranka v Avstriji ima svoj zbor od 30. septembra do 4. oktobra t. l. na Dunaju. Na dnevnem redu je: 1. Konstituiranje zbora. 2. Poročila. Novi organizacijski statut. 4. Najbližje naloge socialne-demokracije v parlamentu. 5. Delavska stanovanja. 6. Volitev strankinega zastopstva. 7. Časopisje. 8. Volitna pravica za deželne zборе in občine. 9. Eventualnosti.

Stanje hranilnih vlog:
24 milijonov kron.

Rezervni zaklad:
860.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

v lastni hiši, Prešernove ulice 3, poprej na Mestnem trgu zraven rotovža, sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdržane obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obrestu plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom e. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4 1/2%, na meuce in na vrednostne listine pa po 5% na leto.

*Najbolje majhen sem možic!
Pa sem lepo debelih lic.
In ta sem le zato dobil.
Ker sem Kathreinerjevo kavo pil.*

Pristna samo v izvornih zavojih z imenom Kathreiner.

Nihče naj bi ne pil možno razburjajoče zmene kave nemešane!

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

sama se je ohnesla za najboljšo priredbo, ki lahko prebravna, redina in krvotvorna speči zdravje.

Otroke bi bilo samo še navajati Kathreinerjeve kave.

Vabilo

rednemu občnemu zboru
občnega konsumnega društva
v Zagorju

ki se vrši

v nedeljo, dne 1. septembra 1907

ob 3. uri popoldan

v gostilni gosp. Jvana Müllerja v Zagorju.

DNEVNI RED:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Računsko poročilo.
3. Poročilo nadzorništvu.
4. Sklepanje o čistem dobičku.
5. Volitev 3 nadzornikov, 1 namestnika in celega predstojništva.
6. Poročilo zveznega preglednika.
7. Slučajnosti.

Za nadzorništvu:

Jakob Strajnor.

Ivan Wallent.

KAVARNA
'Unione'
proje 'Tedesco' v Trstu

se priporoča cenjenim sodrugom najtopleje. Na razpolago so vsi važni in slovenski, italijanski in nemški listi. Vse pijače poceni. Napitnina je izključena.

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg

Telefon št. 163.

v Ljubljani

Telefon št. 163.

priporoča svojo

izborna pivo v sodeih in steklenicah.

Telefon št. 187.

ZALOGA V SPODNJI ŠIŠKI.

Telefon št. 187.

26-8

Listek.

Hans Kirchsteiger:

Pod spovednim pečatom.

Z avtorjevim dovoljenjem poslovenil E. Kristan Dalje.

Najvažnejši del te hvale je bil zalepljen zavitek, ki ga je s ponižnim poklonom izročil škofu, proseč ga, naj porabi to po svoji volji za blagor cerkve.

Mračilo se je že in le gore so še žarele v zlatih barvah, ko je odšel škof ob slovesnem zvonjenju peš na kolodvor. Vlak z ovenčanim strojem je čakal, dasiravno je že minil čas po voznem redu. Iz vseh vozniških oken so gledale radovedne glave. Načelnik postaje v najlepši uniformi je držal vrata prvorazrednega voza. Še enkrat je škof blagoslovil vse, mlinarju je stisnil roko, župnika je celo poljubil spričo vsega ljudstva. Potem se je s težavo preril skozi vrata, načelnik ga je po vojaško pozdravil, stroj je zazvižgal in vlak je odsopihal iz postaje.

Zvonovi so peli in peli, dasi on, komur na čast so zvonili, ni mogel slišati njih glasov. Škof tudi ne bi bil pazil na to; bil je že vajen takega čaščenja.

Sedaj je imel važnejši opravke. Komaj je sedel sigurno na blazinah, ko je poiskal v žepu zavitek, ki mu ga je bil izročil župnik. Ko ga je potipal, je sodil po debelosti, da obljubuje lepo vsebino. Odprl ga je in je naštel deset bankovcev po sto kron. Prestel je še enkrat, a vendar ni bilo več. Razočaran je vtaknil tisoč kron v žep in se je zagledal v zelene planine, v prijazne hišice, v šumeči potok. Nič mu ni bilo všeč. Od župnika, ki ga je tako počastil, bi bil pričakoval več. Se pravi, od župnika ni mogel pričakovati, ali njegov oče bi bil lahko priložil dvakrat toliko za posvečenje svetega Nepomuka in za dolgi govor. Zase itak ni mislil na take malenkosti. Škofija mu prinaša stodvajset tisoč kron na leto. Ali cerkev je siromašna in dober škof mora skrbeti za svojo ubogo nevesto.

Sicer pa je bil z današnjim dnevom lahko zadovoljen. Eni svojih največjih župnij je dal pastirja, da ji ne bi bil mogel najti boljega. Mladi mož je resnično dosegel velikanske uspehe v kratkem času. Po vsem, kar je storil nesrečni župnik zlega, ni bilo več sledu, izvzemši mnogoštevilne tujce in brezbožne učitelje. Ali dobri novi župnik pridobi Gospojno že spet popolnoma cerkvi. Kmalu je škof blago zadremal in je tako globoko smrčal, da bi bil malone prespal Raming, kjer je bilo treba prestopiti v drug vlak. Zbudil ga je njegov tajnik. Tudi tukaj so peli zvonovi, dokler ni izginil vlak državne železnice, ki je škof vstopil vanj, da spi tam dalje.

V gospojnskem župnišču sta sedela oče in sin še pozno v noč pri mizi. Mlinar

je zbral iz steklenic in kozarcev vse vinske ostanke, da se ne bi posli doteknili župnikove lastnine in ker v škofovi navzočnosti ni bi dovoljno kaditi, sta se sedaj odškodovala.

Oče in sin sta bila lahko zadovoljna z današnjim dnevom. Prvemu se je izpolnila želja, drugi je dosegel svoj cilj. Sin je hvalil in slavil cerkev, ki poplačuje tako dobro vnetega služabnika, oče pa je smehljaje gledal v kozarec. On je vedel bolje, kako je. Edino anonimno pismo je storilo več nego vse zasluge. Smehljaj se je navnemu sinu, kateremu pa vendar ni smel izdati, kaj je storil dobri oče zanj. Polagoma se je smešek umaknil izrazu žalosti. Kar je pomagalo sinu, je poplačala hči s svojim življenjem. Ali tudi tega ni smel povedati župniku.

Nenadne smrti svoje hčeri še vedno ni mogel preboleti. Da se reši iz plamena v vicah, je poslal svetega Janeza z Nepomuka. Sam škof ga je blagoslovil. Več ni mogel storiti in kar se je zgodilo, se je pač zgodilo; tega ni bilo več moči izpremeniti.

Ali kakorkoli je bil lep spomin na dan, ki se je poslavljaj, sta vendar oba upirala poglede v bodočnost. Prizadevni ljudje se ne morejo ustavljati ob lepi današnjosti.

Zaradi tujcev se mista mogla zediniti. Očetu so bili ljubi ljudje, ki prinašajo denarja v dolino, denar je pa ljubil, naj je pač prihajal tudi iz krivoverskih rok.

Tem bolje sta se slagala glede učiteljev. Oni morajo proč. Mlinarju ni bilo treba, da si beli glavo, kako se to stori; župnik prepusti to lahko bodočemu županu. Skrbi naj le, da ga izvolijo pri prihodnji volitvi. Težko ne bode; škof je že danes iztesal lestev, po kateri se pride do te časti; župnik naj jo le dobro drži. Potem bodo predrzni učitelji izgubljeni. Ako je spravil župnika odtod, bo igrčka, da doseže to tudi z učitelji, če bodeta župnik in župan složna. Zopet se je zadovoljno nasmejal v kozarec.

A tudi župnik je ves blažen gledal v bodočnost, le dalje nego mlinar. Dosegel je, kar je bilo skoraj nemogoče. Še tako mlad, je že župnik v občini, za katero ga zavidajo stari župniki z upognjenim hrbtom. Vendar ne mara, da bi umrl kot župnik v Gospojni. Vse višje mora dospeti; morda postane celo škof. Kar je za to potrebno, ima. Njegova ljuba, dobra cerkev ga povznesse gotovo višje in višje... Malo da se mu ni zavrtelo v glavi. Ali je bilo krivo vino?

Odprl je okno. Dobrodejno mu je pihal hladni zrak na čelo. Pod oknom je tiho pokopališče; žalostno ga gleda kamen na grobu Anke — njegove Anke; ne, ne — ne več njegove. Tega tihega govora ni razumel. Hvalil je Boga za tako srečno rešitev. Njena smrt je rešila njega; njena go-

mila je bila prva stopnica do časti, ki mu jo je danes izkazal škof. In z materjo leži neporojeno dete v grobu. Kakšne sitnosti bi nekoč še lahko imel s tem otrokom! Kar v glavo mu ni šlo, kako je bilo mogoče, da je bil tako neumen. V brezbožnih liberalnih časopisih je vendar tolikokrat čital o sredstvih, s katerimi se lahko prepreči take posledice.

Dalje prih.

POZOR! POZOR!

Za K 2'50

dobi vsak krasno remontoir pežno uro, «Gloria»-srebro, sistem Roskopf patent, anker kolesje, 30 ur idoča za kar se 2 leti jamči, z

lepo pozlačeno, Pancer verižico, samo za K 2'50 3 komadi z verižicami K 7.— Razposilja po povzelju tovar. zaloga švicarskih ur 24-9

S. Urbach, Krakov, št. 69.

Polniki v Ameriko kateri želijo dobro, po ceni in varnostno potovati naj se obrnejo na **Simona Linetelka** v Ljubljani Kolodvorske ulice 20. Škafcevrstna Pijasnica doje se brezplačno.

Vsaka ponaredba in ponatis je kaznjivo.

Edino pravi Thierryev balzam

lé z zeleno znamko nune. — 12 malih ali 6 dvojnih steklenic ali pa 1 velika specialna steklenica s patentnim zaklepom 5 K. 52-25

Thierryevo centifolijino mazilo proti vsem, še tako starim ranam, vnetjem, poškodbam i. t. d., 2 lončka K 3-60. Razposilja se le proti povzelju ali za naprej poslani denar.

Ti dve domači zdravili sta povsod znani in še od nekdaj slo.eči.

Naročila se naj naslovljajo na:

Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogoški Slatini.

Zaloga večinoma po lekarnah. Knjižice s tisoči zahvalnih pisem zastonj in franko.

Prva domača slovenska pivovarna G. Auerjevih dedičev

v Ljubljani, Wolfove ulice št. 12

pod novim strokovnim vodstvom priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje novo varjeno, priznano izborna pivo v sodeih in steklenicah.

Ustanovljeno leta 1855.

Številka telefona 210.

Sodrugji, zahteevajte povsod „Rdeči Prapor“!